

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Lucia Hamráková

CLIL na hodinách anglického jazyka (úroveň A2-B1)

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe
Osvedčená skúsenosť odbornej praxe

Bratislava
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Lucia Hamráková

Kontakt na autora: Gymnázium Grösslingová 18, 81109 Bratislava,
riaditelstvo@gamca.sk

Názov OPS/OSO: CLIL na hodinách anglického jazyka (úroveň A2-B1)

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2015
XIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Zuzana Duchoňová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

CLIL, Bloomova taxonómia, cieľ, metóda, prístup, projekt vyučovacej hodiny, komunikácia, motivácia, kooperácia

Anotácia

Práca sa zaoberá využitím prístupu CLIL na hodinách anglického jazyka. Je určená učiteľom stredných škôl a osemročných gymnázií. Cieľom je obohatiť ponuku aktivít pri vyučovaní anglického jazyka na strednej škole ohľadom na inovatívne metódy vyučovania. Práca ponúka konkrétne projekty vyučovacích hodín, ktorých hlavnou úlohou je rozvíjať kreativitu žiaka.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Aktívne učenie sa žiakov metódou CLIL	752/2012-KV
Integrácia obsahového a jazykového vzdelávania(CLIL) vo vyučovaní anglického jazyka	751/2012-KV
Tvorba pracovných listov využitelných v anglickom bilingválnom vzdelávaní pri uplatňovaní metódy CLIL	1035/2013-KV
Tvorivé techniky vo výučbe anglického jazyka	573/2011-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 ALTERNATÍVNE SPÔSOBY VÝUČBY V CUDZOJAZYČNOM VYUČOVANÍ.....	7
2 CHARAKTERISTIKA POJMU CLIL.....	9
2.1 Princíp CLILu a plánovanie CLIL hodín.....	10
2.2 Ciele prístupu CLIL.....	10
2.3 Výhody a nevýhody CLILu.....	10
2.4 Bloomova taxonómia.....	11
3 PROJEKTY VYUČOVACÍCH HODÍN S VYUŽITÍM PRÍSTUPU CLIL.....	13
3.1 The Royal Family.....	13
3.2 The Time.....	16
3.3 The Weather.....	19
3.4 English Literature.....	22
3.5 Music.....	24
3.6 The Human Body.....	26
ZÁVER	29
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV.....	30
ZOZNAM PRÍLOH	31

ÚVOD

V súčasnej dobe je dôležité začleniť do vzdelávacieho procesu inovatívne spôsoby výučby. Jednou z alternatív je aplikovať prístup CLIL na hodinách anglického jazyka, a tým podnietiť záujem žiakov o štúdium. CLIL zefektívňuje zapamätávanie si nových poznatkov, spoznávanie a taktiež zlepšuje pracovnú klímu v triede.

Hlavným cieľom mojej OPS je poukázať na zakomponovanie prístupu CLIL do praxe s cieľom rozvíjať logické myslenie, samostatnosť žiaka, kooperatívne schopnosti a tímovú spoluprácu pri riešení jednotlivých úloh, rozvíjať kreativitu žiaka, estetické vedomie, nezávislé a kritické myslenie, sociálny rast, zlepšiť komunikačné zručnosti a poznávanie seba samého. *K čiastkovým cieľom* patrí aktivizácia žiaka na hodinách anglického jazyka, rozvíjanie tvorivosti žiaka, zlepšenie školskej klímy a utváranie dobrých vzťahov medzi učiteľom a žiakom.

Odborná literatúra citovaná v zozname bibliografických zdrojov, ale aj vlastná skúsenosť z vyučovacích hodín tvoria *východiská* pri písaní OPS. *Cieľovou skupinou* sú žiaci s úrovňou anglického jazyka A2 a B1.

Počas písania OPS sa zameriam hlavne nato, aby úlohy v zadaniach boli „šité“ priamo na žiaka a učiteľ bol len „dirigentom“ v edukačnom procese. Uvedomujem si, že príprava hodín anglického jazyka s využitím prístupu CLIL je časovo náročná, a tak by som rada pomohla svojim kolegom so vzorovými projektmi vyučovacích hodín, ktoré sa mi osvedčili v praxi. Tento inovatívny prístup využije podľa môjho názoru každý učiteľ bez ohľadu na vlastnú mieru kreativity a počet rokov praxe. Žiaci na naučia samostatne myslieť a pracovať, čo využijú aj v budúcom živote na pracovisku.

Medzi kľúčové kompetencie, ktoré budú súčasťou mojej OPS patrí rozvoj digitálnej kompetencie, sociálnej kompetencie, kultúrnej/medzikultúrnej kompetencie, matematickej kompetencie, základnej kompetencie vo vede a technike, učenie učiť sa, občianskej kompetencie a iných.

Moja OPS pozostáva z jednotlivých vzorových projektov vyučovacích hodín, ktoré boli aplikované v triedach štvorročného a osemročného gymnázia počas výučby anglického jazyka. Teoretická rovina OPS spočíva v poukazaní na alternatívne spôsoby výučby v cudzojazyčnom vyučovaní, vo vymedzení pojmu CLIL, uvedení jednotlivých výhod a nevýhod CLILu a charakteristike Bloomovej taxonómie. Praktická časť prezentuje šesť projektov vyučovacích hodín zameraných na ordering paragraphs, picture dictation na rozvoj listeningu; Round robin, KWL, skimming, scanning a true-false questions na rozvoj readingu; role plays, drama a retelling na rozvoj speakingu; brainwriting, classifying, mind map a wordsearch na rozvoj writingu.

Práca je rozdelená do jednotlivých kapitol a podkapitol. Cieľom prvých dvoch kapitol je vytvorenie teoretického *rámca* usporiadaného do logického systému. Tretia kapitola má aplikačný charakter zakomponovaný do odborného *kontextu*.

Zdroje z ktorých som čerpala sú uvedené v zozname použitej literatúry.

Pevne verím, že moja OPS bude prínosom pre mnohých pedagógov, ktorí by radi aplikovali prístup CLIL na hodinách anglického jazyka.

1 ALTERNATÍVNE SPÔSOBY VÝUČBY V CUDZOJAZYČNOM VYUČOVANÍ

Inovatívne metódy a prístupy na rozdiel od konvenčných nemajú spoločný znak, a preto sú povahovo rôznorodé. Sú zamerané predovšetkým na žiaka. Stredobodom pozornosti je atmosféra výučby, jazyk ustupuje do pozadia.

Total physical response (TPR) - metóda „úplnej fyzickej reakcie“, zvlášť vhodná pre mladších žiakov. Stojí na predpoklade Chomského, že ľudský mozog je schopný osvojiť si akýkoľvek jazyk. Pri metóde TPR ide o fyzické činnosti ako reakcie na lingvistický podnet. Tým je najčastejšie pokyn, na ktorý žiaci okamžite reagujú a tým dajú najavo, že rozumejú. Žiaci najprv nemusia hovoriť, čím sa rešpektuje tzv. tiché obdobie. (Chomský, 1965, s.23)

Ak má byť poznatok uložený do dlhodobej pamäti, mal by byť sprevádzaný pohybom. (Asher, 1977, s.68)

Vychádza sa z predpokladu, že fyzická aktivita redukuje stres, prináša so sebou pozitívne emócie a psychickú pohodu, čím pomáha pri osvojovaní cudzieho jazyka. Existuje množstvo aktivít, ktoré sa dajú využiť pri sprostredkovaní cudzieho jazyka a sú založené na TPR, napr. ukazovacia hra (žiaci ukazujú na farby, oblečenie, predmety v triede a pod.), identifikácia emócií (žiaci vyberajú z kartičiek znázorňujúcich známe emócie ako napr. radosť, smiech, plač), obliekanie papierovej bábiky (žiaci sa učia časti oblečenia, materiály, vzory), či manipulačné paličky (žiaci sa učia čísla, priestorové vzťahy, farby). (Richard-Amato, 1988, s.56)

Nevýhodou tejto metódy je prezentácia abstraktných slov, ktoré sa ťažšie znázorňujú pohybom, ako aj podmienka fyzickej zdatnosti učiteľa, ktorý je v neustálom pohybe, musí byť tvorivý a vopred si pripraviť učebný materiál.

Storytelling - metóda rozprávania príbehu je ďalšou metódou stojacou v centre pozornosti hlavne u mladších žiakov. Príbehy rozvíjajú detskú fantáziu a sú silným a zábavným motivačným prostriedkom nato, aby si žiak ľahšie a efektívnejšie osvojoval cudzí jazyk aj vo formálnom kontexte, v škole. Príbehy pôsobia pozitívne na intelektuálny vývoj žiaka, posilňujú predstavivosť a vytvárajú hodnotový rebríček. Pomocou príbehov sa posilňuje puto medzi učiteľom a žiakom, zvyšuje sa schopnosť koncentrácie, načúvania a pochopenia. Tým, že žiaci počúvajú príbehy vytvárame priestor na kontrolu, alebo uvedenie novej slovnej zásoby a vetných štruktúr tak, že jazyk je predstavovaný v kontexte, ktorý je pestrý, zapamätateľný, deťom známy a tak obohacuje ich myslenie a postupne aj vlastnú produkciu jazyka. Učiteľ ako rozprávač by mal mať na pamäti, že ak má byť táto metóda úspešná a viesť k efektívnejšiemu a rýchlejšiemu osvojovaniu cudzieho jazyka, musí podať výkon tomu zodpovedajúci. Preto je vhodné počas čítania pracovať so svojim hlasom, často striedať výšky a tempo a nebáť sa aj preháňať, či používať reč tela, gestá a mimiku tváre. Taktiež je potrebné udržiavať očný kontakt so žiakmi a svojím rozprávaním navodiť správnu atmosféru, vďaka ktorej učiteľ vtiahne žiakov do deja. (Nováková, 2012)

Drama - metóda dramatizácie príbehu je u žiakov veľmi obľúbená, nakoľko im umožňuje prejsť sa v rôznych komunikačných situáciách, v ktorých nechýba zážitok. V centre pozornosti opäť stojí žiak, rozvíja sa pozitívna motivácia, plynulosť rečového prejavu a slovná zásoba. Spojenie výučby cudzieho jazyka a dramatickej výchovy nie je novinkou modernej metodológie, tradícia školských predstavení siaha hlboko do minulosti. Dramatizácia je jedna z výchovno-vzdelávacích metód, ktorá podporuje proces učenia hravou formou. Žiaci si podľa vopred pripraveného scenára nacvičia krátku scénu, čo prispeje k hlbšiemu a emotívnejšiemu poňatiu učiva. Zároveň si trénujú aj prácu v skupinách a sociálne zručnosti. Takáto forma výučby zabezpečí

efektívnejšie zapamätávanie si učiva a žiaci si nové informácie osvoja bez zbytočného memorovania teoretických poznatkov, keďže majú možnosť prežiť jednotlivé historické udalosti na vlastnej koži. Prvky drámy sa v súčasnosti bežne aplikujú vo vyučovanom procese v rôznych podobách a s rôznymi cieľmi. Pomocou nich sa cudzojazyčná komunikácia stáva autentickou, spontánnou a tvorivejšou. Odbúravajú stres a prispievajú k vytvoreniu priateľského prostredia. Sú ideálne na nácvik a rozvoj komunikačných stratégií v cudzom jazyku, pripravujú žiakov na tvorivé riešenie nepredvídateľných komunikačných problémov, učia rozprávať, ale aj počúvať. Žiaci komunikujú spontánne, spoločne hľadajú a aplikujú také stratégie, ktoré im pomôžu plynulo sa vyjadriť, spresniť vypovedanú informáciu, pokryť nezvládnuté či zabudnuté pravidlá inými verbálnymi alebo neverbálnymi prostriedkami. Dramatické techniky formujú osobnosti žiakov, ba aj samotných učiteľov, inšpirujú a motivujú.

CLIL - inovatívny prístup integrovania cudzích jazykov a nejazykových predmetov. V súčasnom období sa CLILu venuje veľká pozornosť zo strany spoločnosti a škôl na Slovensku.

2 CHARAKTERISTIKA POJMU CLIL

CLIL (Content Language Integrated Learning) je skratka označujúca množstvo rozdielnych metodických postupov, ktorých charakteristickou črtou je špeciálne postavenie cudzieho jazyka vo výučbe iných predmetov. Ide o inovatívny prístup, ktorý mení spôsoby, akými sa študenti oboznamujú s učivom a ktorý urýchl'uje získavanie základných komunikačných schopností v cudzom jazyku. (Menzlová-Farkašová a kol., 2008, s.42)

CLIL je bežne používaný pedagogicko-didaktický termín označujúci spôsob vyučovania cudzích jazykov. Edukačné obsahy rôznych vyučovacích predmetov (matematika, fyzika, zemepis, história, umenie, účtovníctvo, technické predmety atď.) sa žiakom sprostredkujú cez médium iného než materinského jazyka.

Termín CLIL sa začal používať až v 90. rokoch 20. storočia, ale jeho realizácia sa v európskych krajinách vrátane Slovenska realizovala už omnoho skôr. Každá krajina má vlastné označenie pre tento prístup, napr. jazyk „naprieč“ kurikulumom (Language Across Curriculum) alebo „kroskurikulárne“ jazykové vzdelávanie (Cross-Curricular Language Learning), Content Based Learning, duálne vyučovanie a pod.

Zakladateľom prístupu CLIL je fínsky vedec David Marsh, ktorý vo svojej publikácii Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe (Integrovaná výučba cudzieho jazyka a odborného predmetu na školách v Európe) zdôrazňuje, že sa nejedná o výučbu v cudzom jazyku, ale o výučbu obsahu predmetu prostredníctvom cudzieho jazyka.

Špecifickosť postavenia cudzieho jazyka spočíva v tom, že cudzí jazyk nie je cieľom, ale prostriedkom na získavanie nových informácií. Žiaci získavajú nové poznatky z rôznych oblastí a cudzí jazyk sa stáva len pracovným nástrojom. Dôležitý je však obsah učiva a spôsob akým je žiakom prezentovaný. Keďže sa žiaci učia gramatiku nepriamo, opakujú si tak slovné spojenia, vetné konštrukcie a použitie časov, ktoré sú na hodinách cudzích jazykov menej oblúbenou činnosťou.

I keď CLIL využíva cudzí jazyk ako prostriedok k výučbe obsahu iného predmetu, využitie materinského jazyka je taktiež vhodné. Za ideálny stav je považované žiakovo zvládnutie terminológie učiva v oboch jazykoch. Diskutovanou otázkou je pomer cudzieho a materinského jazyka. Ideálne je použitie cudzieho jazyka aspoň vo štvrtine celkového objemu výučby. Prístup CLIL by nemal nahradzovať hodiny cudzieho jazyka, keďže koncepcia nezahŕňa zvládnutie gramatických javov a porozumenie čítaného, písaného a počutého.

V porovnaní s ostatnými prístupmi a metódami je CLIL mimoriadne efektívny a uspokojuje nasledujúce potreby žiakov:

1. Žiaci sa učia cudzí jazyk v prirodzených podmienkach. Nepoužívajú jazyk v umelo vytvorených situáciách.
2. Žiaci sa nesústredujú na jazyk, ale na obsah, o ktorom chcú komunikovať.
3. Cudzí jazyk sa stáva neoddeliteľnou súčasťou procesu učenia.
4. Správne uplatnený prístup CLIL je pre žiakov veľmi motivujúci, gramatické štruktúry sú v tomto prípade druhoradé.
5. Šetrí čas, keďže sa žiaci učia dva predmety paralelne. Fixujú si nové poznatky a zároveň obohacujú slovnú zásobu a komunikačné zručnosti v cudzom jazyku.
6. CLIL umožňuje zapojenie rôznych štýlov učenia.

2.1 Princíp CLILu a plánovanie CLIL hodín

Jedným zo základných princípov CLILu je, aby vyučovanie bolo orientované na žiaka, t.j. žiak sa stáva subjektom vyučovacieho procesu, ovplyvňuje jeho priebeh, rozhoduje o metódach a cieľoch. Hodina CLILu by mala pozostávať z čo najväčšieho množstva aktivít, ktoré umožňujú komunikáciu medzi žiakmi vo dvojiciach, v skupinách, ale aj samostatné spracovanie učiva. Ďalším predpokladom je zmysluplné učenie sa. Predovšetkým je dôležité prepojiť vedomosti so skúsenosťami. Žiaci by mali mať čo najviac možností komunikovať a je dôležité, aby vyučovanie zohľadňovalo potreby žiaka.

Pri plánovaní tematických celkov je potrebné brať do úvahy rôzne učebné štýly žiakov, ich rôzne inteligencie, jazykovú a kognitívnu vyspelosť, tempo učenia sa.

Pri výbere učiva a plánovaní hodiny môžu učiteľovi pomôcť nasledujúce otázky:

1. Ktoré učivo je pre triedu s CLIL-om najvhodnejšie?
2. Aká je kognitívna náročnosť učiva? Ide o abstraktné alebo názorné učivo?
3. Čo všetko by už žiaci mali z daného učiva vedieť?
4. Čo sa žiaci naučia?
5. Ovládajú žiaci gramatiku, slovnú zásobu a jazykové funkcie, ktorý si daný tematický celok vyžaduje?
6. Ako sa dá učivo vizualizovať?
7. Ktoré časti hodiny budú realizované v cieľovom jazyku a ktoré v materinskom jazyku?

2.1 Ciele prístupu CLIL

1. Zvýšenie motivácie žiakov k štúdiu cudzích jazykov aj iných predmetov.
2. Zvýšenie kvality jazykových zručností žiakov.
3. Zvýšenie motivácie učiteľov a posilnenie spolupráce kolegov.
4. Zlepšenie medzipredmetových vzťahov a medzipredmetovej komunikácie.
5. Získavanie nových kontaktov a upevnenie vzťahov s partnerskými školami.
6. Zmysluplné využívanie jazyka v prirodzených podmienkach.
7. Získanie interkulturálnych poznatkov a zabezpečenie prepojenosti s inými predmetmi.
8. Zapojenie všetkých zmyslov a rôznych štýlov učenia.

2.2 Výhody a nevýhody CLILu

Prístup CLIL sa považuje za vhodný nástroj na obohatenie a spestrenie výučby, pretože žiaci sa neučia vďaka jazyku, ale jazyk je prostriedkom k získaniu nových informácií. Jazyk používajú v reálnych komunikačných podmienkach, nie v umelo vykonštruovaných situáciách a komunikácia v cudzom jazyku sa stáva prirodzenou. Žiaci strácajú ostych spojený s požiadavkami na gramaticky správne vyjadrovanie. Podľa niektorých odborníkov CLIL podporuje aj rozvoj niektorých kognitívnych procesov, keďže priaznivo ovplyvňuje porozumenie aj myslenie.

V mnohých prípadoch CLIL zvyšuje motiváciu študentov učiť sa, a tak je progres rýchlejší v porovnaní so štúdiom dvoch predmetov separátne. Je však dôležité, aby boli jazykové ciele až na druhom mieste.

Žiaci prostredníctvom CLILu rozvíjajú porozumenie pre kultúry iných krajín a vďaka tomu ľahšie pochopia vzťah medzi jazykom a kultúrou.

Prístup CLIL pomáha budovať sebedôveru žiakov, keďže mizne strach rozprávať a pozornosť sa sústreďuje na obsah. Žiaci sú motivovaní rozmýšľať a rozvíjajú aj informačno-komunikačné zručnosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dnešnej doby.

Zlepšenie jazykových schopností je markantné, avšak závisí aj od jazykovej pripravenosti učiteľa. V tomto prípade je veľmi dôležitá komunikácia v rámci medzipredmetových vzťahov. Mnoho učiteľov sa obáva, že nebudú vedieť reagovať na doplňujúce otázky žiakov z problematiky, ktorá nepatrí k ich aprobácii. Tu je dôležité položiť si otázku, či učiteľ naozaj musí vedieť reagovať a odpovedať na všetky otázky žiakov. V tomto prípade sa aj učiteľ môže vďaka týmto skúsenostiam naučiť niečo nové z dostupnej literatúry, prípadne od žiakov.

Ďalšou nevýhodou je nedostatok učebných materiálov k prístupu CLIL. Je časovo náročné vytvárať si vlastné učebné materiály.

Dôležité je, aby mali študenti zvládnutý požadovaný level cudzieho jazyka a mohli si tak osvojiť nové frázy a slovné spojenia.

2.3 Bloomova taxonómia

CLIL vychádza z Bloomovej taxonómie cieľov. Svetovo najznámejším pokusom o klasifikáciu cieľov sú príručky vypracované tímom amerických pedagógov pod vedením Blooma. Aby sa zdôraznil hierarchický charakter ich klasifikácie, boli tieto klasifikácie nazvané taxonómiami. Pri klasifikácii vychádzali z relatívne samostatných oblastí psychiky vychovávaných subjektov (v reálnom procese sa všetky stránky navzájom prelínajú), a tak ich rozdelili na taxonómie cieľov v oblasti kognitívnej (rozumovej), afektívnej (citovej) a psychomotorickej. **Bloomova taxonómia cieľov v kognitívnej oblasti**(taxonómia vzdelávacích cieľov) sa skladá zo šiestich hierarchicky usporiadaných cieľov označených ako:

1. Znalosť (vedomosť) – zapamätanie

Táto kategória zahŕňa ciele najnižšej úrovne. Ide tu o *pamätové reprodukovanie prvkov učiva* (pojmov, faktov, zovšeobecnení ...).

Pri vymedzovaní tejto cieľovej kategórie sa využívajú nasledovné aktívne slovesá: definovať, doplniť, napísať, opakovať, pomenovať, popísať, priradiť, reprodukovat', zoradiť, vybrať, vysvetliť, určiť.

Ďalších päť kategórií sa súhrnne označujú pojmom intelektové schopnosti a zručnosti.

2. Pochopenie

Je späté so *schopnosťou subjektu spracovať obsah určitej informácie do podoby, ktorá je preňho zmysluplná*. Ide o schopnosť:

- a) prevodu – schopnosť určitým spôsobom transformovať informácie, t.j. preložiť do iného jazyka, vyjadriť inou terminológiou, pretvoriť do inej podoby (metafora, symbol, schéma a pod.);
- b) interpretácie – schopnosť vysvetliť obsah informácie vlastnými slovami, čo si vyžaduje schopnosť odlíšiť podstatné od nepodstatného, vysvetliť jednotlivosti vo všeobecnejšej podobe;
- c) extrapolácie – schopnosť odvodzovať dôsledky, ktoré nutne vyplývajú z trendov a tendencií obsiahnutých v príslušných javoch.

Aktívne slovesá: dokázať, inak formulovať, interpretovať, objasniť, odhadnúť, opraviť, preložiť, vyjadriť vlastnými slovami, vypočítať, skontrolovať, zmerať.

3. Aplikácia

Schopnosť v jedinečných, nových situáciách vybaviť si všeobecné zákony, myšlienky, teórie, ktoré sa k daným situáciám vzťahujú a ktoré umožňujú danú situáciu riešiť.

Aktívne slovesá: aplikovať, demonštrovať, diskutovať, načrtnúť, navrhnuť, plánovať, použiť, preukázať, registrovať, riešiť, uviesť vzťah medzi, usporiadať, vyčíslieť, vyskúšať.

4. Analýza

Schopnosť rozdeliť určitý jav na prvky, časti a vzťahy medzi nimi, ako aj princípy ich usporiadania, a to tak, aby bolo možné objasniť podstatu daného javu.

Aktívne slovesá: analyzovať, nájsť princípy usporiadania, uskutočniť rozbor, rozhodnúť, rozlíšiť, rozčleniť, špecifikovať.

5. Syntéza

Schopnosť skladať prvky tak, aby vytvárali celok, čo si vyžaduje spojenie skôr nadobudnutých skúseností s novými a ich prepojenie v jeden celok. Syntéza je viac spätá s tvorivosťou, jedinečnosťou a originalitou.

Aktívne slovesá: kategorizovať, klasifikovať, kombinovať, modifikovať, napísať správu, navrhnuť, organizovať, reorganizovať, zhrnúť, vyvodiť všeobecné závery.

6. Hodnotenie

Schopnosť posúdiť myšlienky, dokumenty, výtvary, metódy, postupy, riešenia a pod.

Aktívne slovesá: argumentovať, obhájiť, oceniť, oponovať, podporiť, porovnať, posúdiť, uskutočniť kritiku, preveriť, porovnať s normou, vybrať, vyvrátiť, uviesť klady a zápory, zdôvodniť, zhodnotiť.

3 PROJEKTY VYUČOVACÍCH HODÍN S VYUŽITÍM PRÍSTUPU CLIL

3.1 THE ROYAL FAMILY

Názov projektu: The Royal Family

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, dejepis, informatika

Vek žiakov: cieľová skupina 15 – 17 rokov, realizátori projektu – 17 rokov, úroveň B1

Čas: doba realizácie projektu – dve vyučovacie hodiny = 90 minút, doba prípravy projektu = tri hodiny

Cieľ projektu: oboznámiť sa so životom kráľovskej rodiny, interkultúrny rozvoj, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti a spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a takisto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer projektu: prehĺbiť spoluprácu medzi žiakmi SŠ, rešpektovať individualitu a osobnosť druhého, vidieť jasný cieľ v hľadaní jednoty zachovávajúcej rôznorodosť.

Aktivita: žiaci druhého ročníka SŠ boli rozdelení do štyroch skupín. Téma vyučovacej hodiny The Royal Family zahŕňala nasledujúce aktivity:

Aktivita č. 1:

KWL: Žiaci skonštruovali tabuľku s tromi stĺpcami. Prvé dva vyplňali na začiatku vyučovacej hodiny. Pred realizáciou projektu si obnovovali doterajšie vedomosti o téme, písali o tom, čo vedia o kráľovskej rodine. Následne si precvičili formulovanie otázok v anglickom jazyku a tvorili ich na tému čo by ešte o kráľovskej rodine chceli vedieť. Po realizácii projektu zosumarizovali nové veci, ktoré sa dozvedeli.

What do I know about the Royal Family? (vyplní žiak na začiatku hodiny)	What do I want to know about the Royal Family? (vyplní žiak na začiatku hodiny)	What have I learnt about the Royal Family? (vyplní žiak v záverečnej časti hodiny)
Queen The UK Kate William Diana	What is the Commonwealth? Where does the Royal Family live? Who will be the next king/queen?	

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 2:

The Royal Family Quiz: V nasledujúcej časti vyučovacej hodiny, učiteľ žiakom rozdal kvíz týkajúci sa anglickej kráľovskej rodiny. Žiaci pracovali na kvíze vo dvojiciach. Na konci si spolu s učiteľom skontrolovali úspešnosť.

1) What is the surname of the Royal Family?

a) Buckingham

- b) Windsor
- c) Kensington

2) Which member of the Royal Family is next in line to the throne?

- a) Prince Charles
- b) Prince William
- c) Prince Andrew

3) What's the name of the Queen's official residence in London?

- a) The Tower of London
- b) Buckingham Palace
- c) Westminster House

4) How many people work full time in the Royal Household?

- a) 245
- b) 445
- c) 645

5) Which member of the Royal Family died on 31st August 1997?

- a) Lady Diana
- b) The Queen Mother
- c) Princess Margaret

6) Which sport do Prince Charles and his sons like to play?

- a) Waterpolo
- b) Golf
- c) Polo

7) What is Prince Charles' wife's official title?

- a) Princess of Cornwall
- b) Queen of Cornwall
- c) Duchess of Cornwall

8) Which of the following things is not owned by the Queen?

- a) Number plates on her cars
- b) Money in her handbag
- c) A vote at general elections

Správne odpovede: : 1)b 2)a 3)b 4)c 5)a 6)c 7)c 8) abc!

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 3:

Round Robin:V tejto časti hodiny učiteľ aplikoval metódu **rotujúceho prehľadu**. Na veľké papiere napísal otázky alebo úlohy a umiestnil ich v rohoch miestnosti (na jednom papieri je jedna otázka). Žiakov rozdelil do skupín (tol'ko skupín, koľko má učiteľ pripravených otázok na veľkých papieroch - v tomto prípade sú to 4 skupiny). Každá skupina mala pridelenú otázku alebo úlohu a premiestnila sa k papieru s ich otázkou. Počas niekoľkých minút (10-12 minút) spoločne diskutovali o otázke a napísali výsledky diskusie na veľký papier. Na znamenie sa jednotlivé skupiny premiestnili k najbližšiemu papieru a prečítali si nielen otázku, ale aj informáciu, ktorú tam napísala predchádzajúca skupina. Opäť diskutovali už nielen o otázke, ale aj o informáciách napísaných inou skupinou žiakov a nakoniec pridali svoje vlastné informácie alebo poznámky. Žiaci na znamenie učiteľa menili pozície a striedali sa dovedy, kým sa skupiny nevrátili k svojim pôvodným papierom.

Na prvých dvoch stanovištiach žiaci pracovali s brožúrami a časopismi v anglickom jazyku. Na treťom s knihou The New Headway Intermediate 4th Edition, kde sa v druhej

lekciu nachádza článok o princovi Charlesovi. Na poslednom stanovišti využívali počítač a na internete vyhľadávali klebety o kráľovskej rodine.

Úlohy :

1. **The Royal Wedding of Prince William and Kate Middleton**
2. **The Royal Baby – Prince George**
3. **Prince Charles**
4. **The Royal Family – the latest news and gossip**

Keď sa všetky štyri skupiny vystriedali, žiaci sa vrátili k svojej pôvodnej téme. Členovia každej skupiny museli mať prehľad o téme, pri ktorej začínali, pretože na záver si učiteľ vybral jedného zástupcu a na základe prezentácie nadobudnutých vedomostí zhodnotil prácu v celej skupine. To motivovalo žiakov, aby sa do skupinovej práce zapojili čo najlepšie.

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 4:

KWL: Pre prezentácii projektov učiteľ vyzval žiakov, aby sa vrátili k prvej aktivite a vyplnili posledný stĺpec (metóda KWL).

What do I know about the Royal Family? (vyplní žiak na začiatku hodiny)	What do I want to know about the Royal Family? (vyplní žiak na začiatku hodiny)	What have I learnt about the Royal Family? (vyplní žiak v záverečnej časti hodiny)
Queen The UK Kate William Diana	What is the Commonwealth? Where does the Royal Family live? Who will be the next king/queen?	The Commonwealth is a voluntary association of 53 independent countries. In London Prince Charles.

Prameň: vlastný návrh

Materiál, ktorý potrebovali žiaci pri realizácii projektu: papier, počítač, internet, časopisy a brožúry v anglickom jazyku, učebnica

Časový harmonogram projektu: príprava projektu trvala tri hodiny, počas ktorých si učiteľ vyhľadával informácie o kráľovskej rodine, zhromažďoval materiály (časopisy, brožúry). Samotná realizácia projektu trvala 90 minút (dve vyučovacie hodiny anglického jazyka).

Výstup projektu: prezentácia projektov na tému The Royal Family

Hodnotenie projektu: Prezentácie jednotlivých projektov boli hodnotené učiteľom. V slovnom hodnotení zvýraznil prednosti splnenej úlohy projektu, t. j. čo urobil/i žiak/žiaci dobre, ale upozornil aj na nedostatky, chyby a usmernil žiaka/žiacov, ako sa v budúcnosti vyvarovať týchto chýb a nedostatkov, odstrániť ich a ako skvalitniť, zlepšiť svoj výkon.

Výstupy projektu boli hodnotené známkou, kde učiteľ hodnotil ústnu prezentáciu úlohy. Na záver žiaci hodnotili nielen seba, ale aj svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Hodnotenie projektovej práce všeobecne zahŕňa hodnotenie dokumentácie projektu

(úlohy), úrovne návrhu a realizácie (podľa požiadaviek na projekt) a prezentáciu projektu (úlohy).

Kritériami hodnotenia projektovej práce The Royal Family na hodine anglického jazyka boli:

- a) samostatná a tvorivá práca žiakov,
- b) plánovanie vlastnej práce a jej dokončenie,
- c) zodpovednosť za svoju prácu a prekonávanie prekážok,
- d) práca s informáciami (knihy, internet, časopisy v anglickom jazyku a pod.),
- e) prezentácia vlastnej práce, vedieť vystupovať pred kolektívom, správne sa vyjadrovať, vedieť argumentovať,
- f) spolupráca, komunikácia, tolerancia a prijímanie názorov druhých,
- g) hodnotenie svojej práce a práce svojich spolužiakov.

Realizácia projektu trvala 90 minút a po prezentácii projektov žiaci prevažne pozitívne hodnotili aj ostatných spolužiakov. Učiteľ anglického jazyka slovne ohodnotil aktivity a splnenie úloh svojich žiakov podľa vopred dohodnutých kritérií, ktorými boli:

- a) rozvoj iniciatívy,
- b) tvorivosť žiakov, schopnosť spolupracovať a komunikovať,
- c) schopnosť riešiť problém,
- d) vyhľadávanie informácií / použitie literatúry,
- e) schopnosť niesť za svoju prácu zodpovednosť,
- f) obhajoba svojej úlohy.

3.2 THE TIME

Názov hodiny: THE TIME

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, geografia

Vek žiakov: cieľová skupina 11-12 rokov, úroveň A2

Čas: 45 min, 1 vyučovacia hodina

Cieľ hodiny: oboznámiť sa s časovými pásmami a časťami dňa, interkulturálny rozvoj, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a tak isto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer vyučovacej hodiny: rešpektovať individualitu a osobnosť druhého

Známa slovná zásoba: morning, evening, night, day, afternoon, midnight, minute, second

Nová slovná zásoba: quarter, half, a.m., p.m., time zones, sunrise, sunset, century

Pomôcky/materiály: pracovný list

Aktivity: žiaci sekundy pracovali na štyroch rôznych aktivitách. Precvičili si otázky/odpovede v prítomnom jednoduchom čase, frázové slovesá a ustálené slovné spojenia. Téma vyučovacej hodiny The Time zahŕňala nasledujúce aktivity:

Aktivita č. 1:

Drawing/Writing: Učiteľ napísal na tabuľu: What time is it? Ukázal žiakom obrázok hodínok a začal kresliť na tabuľu rôzne časy. Žiakov oboznámil s novou slovnou

zásobou : quarter, half, a.m., p.m., noon, midnight. Ďalšou úlohou žiakov bolo napísať slovom tie časy, ktoré boli znázornené v prvom zadaní.

Odpovede:

1. It is ten past four.
2. It is 25 to one.
3. It is quarter to five.
4. It is 25 to six.
5. It is five past six.
6. It is quarter past eleven.
7. It is twenty to ten.
8. It is ten past five.
9. It is half past three.

Prameň: (languageguide.org/english/telling-time/, 2015)

Aktivita č. 2:

Fill-in-the-blanks: Učiteľ žiakov oboznámil s predložkami, ktoré sa používajú v súvislosti s časom (in,on,at, no preposition). Úlohou žiakov bolo doplniť správne predložky.

1. ___ seven o'clock, 2. ___ last night, 3. ___ the evening, 4. ___ Sunday, 5. ___ March, 6. ___ summer, 7. ___ 2013, 8. ___ three weeks ago, 9. ___ Christmas, 10. ___ Christmas Day

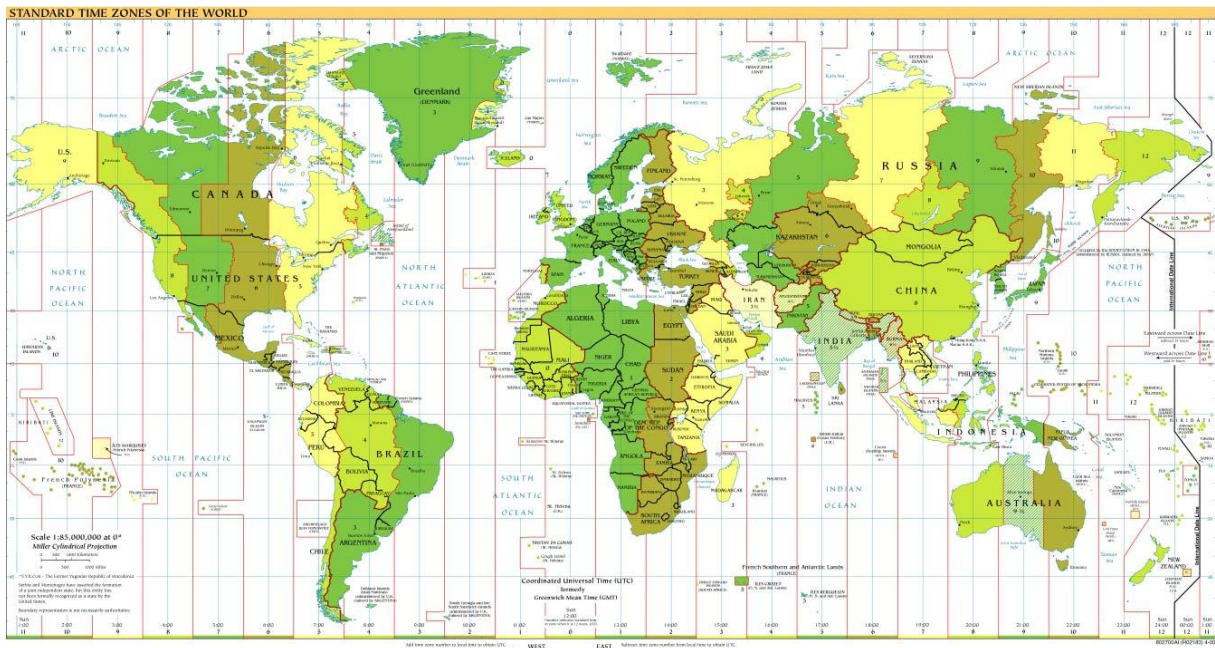
Odpovede:

1. at seven o'clock, 2. --- last night, 3. in the evening, 4. on Sunday, 5. in March, 6. in summer, 7. in 2013, 8. --- three weeks ago, 9. at Christmas, 10. on Christmas Day

Aktivita č. 3:

General questions: Učiteľ ukázal žiakom mapu s časovými pásmami, vysvetlil im pojmy *the time zones*, *sunrise*, *sunset* a opýtal sa nasledujúce otázky:

1. How many time zones are there in the world?
2. How many time zones are in Europe?
3. Is it really tomorrow in Tokyo?
4. What is the time in New York?

Odpovede:

1. There are 24 time zones.
2. Europe spans 7 primary time zones.
3. Answer depends on the current time.
4. Answer depends on the current time.

Prameň: (teqsnacks.com/2012/08/02/outlook-2010-moving-between-time-zones/, 2015)

Aktivita č. 4:

Fill-in-the-blanks: Žiaci priradili slová z tabuľky k časovým úsekom.

weekend century minute hour month week year

- 60 minutes = one _____
- seven days = one _____
- 365 days = one _____
- 60 seconds = one _____
- Saturday and Sunday = the _____
- 100 years = one _____
- 30 or 31 days (sometimes 28 or 29) = one _____

Odpovede:

- 60 minutes = one hour
- seven days = one week
- 365 days = one year
- 60 seconds = one minute
- Saturday and Sunday = the weekend
- 100 years = one century
- 30 or 31 days (sometimes 28 or 29) = one month

Prameň: vlastný návrh

3.3 THE WEATHER

Názov hodiny: THE WEATHER

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, geografia

Vek žiakov: cieľová skupina 11-12 rokov, úroveň A2

Čas: 45 min, 1 vyučovacia hodina

Cieľ hodiny: oboznámiť sa so zmenami počasia a ročnými obdobiami, interkulturálny rozvoj, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a tak isto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer vyučovacej hodiny: rešpektovať individualitu a osobnosť druhého

Známa slovná zásoba: cold, hot, sun, snow, rain, wind

Nová slovná zásoba: dawn, ease, heat, hail, pressure, fog, forecast, spell

Pomôcky/materiály: pracovný list

Aktivity: žiaci sekundy pracovali na piatich rôznych aktivitách. Obohatili si slovnú zásobu. Téma vyučovacej hodiny The Weather zahŕňala nasledujúce aktivity:

Aktivita č. 1:

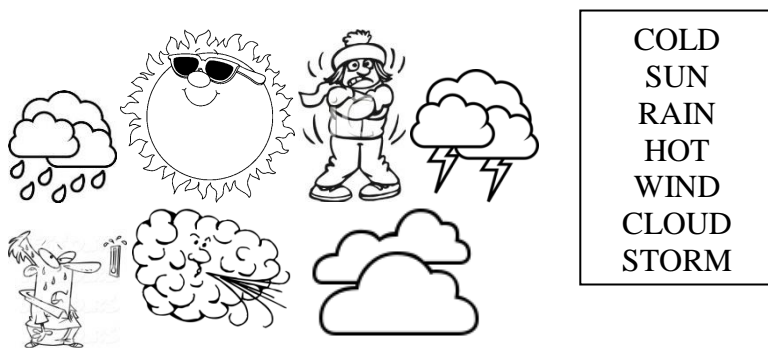
Učiteľ rozdal žiakom predpoveď počasia a ich úlohou bolo odpovedať na nasledujúce otázky:

1. What is the weather forecast?
2. Will the sun shine?
3. What causes weather changes?
4. Why do we have seasons?

Mild and windy this evening and early tonight with rain becoming widespread from the Atlantic and turning heavy in places. The rain will give way to clear spells and showers by around midnight or so and the winds will ease. It will turn colder as the rain clears with lowest temperatures of 3 to 6 C, a few mist patches may form with a touch of ground frost in places before dawn.

Aktivita č. 2:

Matching: Úlohou žiakov bolo priradiť slovíčka k obrázkom.

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 3:

Drawing: Učiteľ vyzval žiakov, aby nakreslili štyri druhy počasia a rozdal im pracovné listy.

Draw a picture of a rainy day

Draw a picture of a sunny day

Draw a picture of a cloudy day

Draw a picture of a snowy day

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 4:

Wordsearch: V ďalšej úlohe si žiaci obohatili, ale aj upevnili slovnú zásobu. Ich úlohou bolo nájsť všetky slová v osemsmierovke.

Word Search

H F Q O G C F E T L H E E A Y Z C E
E S O O W R P H H Y C R S U N N Y N
A S F R E L I A H K U Q F A S G A I
T U C E E T O H K T V Y E P D S S F
Z C Z C N C M V A T O R N A D O E F
C E D I A E A R R M G Q J N C M A D
M L A N O R E S P R E S S U R E S U
R R O L I P S F T P L A F O P L O O
O O A U M W U A E P K M Y A H W N L
T G C E D G N L F H Q C O L D S Q C
S R T X C Y W N C N Q F H J A N R O
A E H K K K K U G E S L X M D O J B
Q Y L K Z C T M D T N Y K E Y W C I

CLOUD
FINE
FREEZE
HOT
SEASON
SUN
TORNADO

CLOUDY
FOG
HAIL
PRESSURE
SNOW
SUNNY
WIND

COLD
FORECAST
HEAT
RAIN
STORM
TEMPERATURE

Prameň: (thekidzpage.com/learninggames/searchword/printable/weather-wordsearch-f.html, 2015)

Aktivita č. 5:

Fill-in-the-blanks: Žiaci si prečítali sedem krátkych predpovedí počasia a ich úlohou bolo doplniť do viet nasledujúce slovné spojenia.

raining snowing changing shining cloudy fog wind

1. Moscow: It is very cold here, about -17°C. And it is _____ heavily.
2. Havana, Cuba: It is quite warm but there is a terrible _____; it is travelling at over 100 miles per hour, and it is very dangerous if you are out in the street.
3. Venice, Italy: It is a cool day here in Venice, with a thick _____. I can not see more than 2 metres in front of me.
4. Tokyo: It is _____ hard; everyone is carrying umbrellas.
5. Miami, Florida: As usual, the sun is _____ and the temperature is pleasant 24°C.
6. Cork, Ireland: It is a grey _____ day; but at least it is not raining - yet!
7. Cape Town: It was dry this morning, but the weather is _____ quickly. It is going to start raining any minute now.

Odpoveď:

1. snowing
2. wind
3. fog
4. raining
5. shining
6. cloudy
7. changing

Prameň: vlastný návrh

3.4 ENGLISH LITERATURE

Názov hodiny: ROMEO AND JULIET

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, literatúra, história, informatika

Vek žiakov: cieľová skupina 15-17 rokov, úroveň B1

Čas: 90 min, 2 vyučovacie hodiny

Cieľ hodiny: oboznámiť sa s tvorbou Williama Shakespeara, interkulturálny rozvoj, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a takisto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer vyučovacej hodiny: rešpektovať individualitu a osobnosť druhého

Známa slovná zásoba: nobleman, revenge, desperate, dagger

Nová slovná zásoba: feud, wed, banish, hateful, weep, thou, thee, thy

Pomôcky/materiály: učebnica New Headway Intermediate 4th Edition, počítač

Aktivita: žiaci pracovali na troch rôznych aktivitách. Obohatili si slovnú zásobu, diskutovali a vytvorili krátku divadelnú hru. Téma vyučovacej hodiny Romeo and Juliet zahŕňala tieto aktivity:

Aktivita č. 1:

Brainwriting: Učiteľ napísal na tabuľu slovo LOVE. Úlohou žiakov bolo napísať čo najviac slov súvisiacich so slovom láska.

Učiteľ vyzval žiakov, aby si vybrali jeden citát a vyjadrili svoj názor.

„*People ask what love is. If you have to ask, you don't know.*“

„*Love is blind.*“

„*Love is a kind of madness.*“

„*When you are in love, 1+1=everything, and 2-1=nothing.*“

„*Love is what is left when being in love has burned away.*“

„*Love is the most beautiful of dreams and the worst of nightmares.*“

Neskôr sa pýtal nasledujúce otázky:

1. Who do we fall in love with? Do opposites attract?
2. When was the first time you fell in love? Was it a pleasurable experience? Was the love reciprocated?

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 2:

General questions: V tejto časti hodiny bolo potrebné, aby si žiaci vopred prečítali príbeh Romeo and Juliet v tretej lekcii New Headway Intermediate 4th Edition. Učiteľ sa potom žiakov pýtal nasledujúce otázky a viedol riadený rozhovor:

1. What do you know about William Shakespeare?
2. Who are Romeo and Juliet?
3. Why did the Montagues and the Capulets hate each other?
4. "Why are you Romeo?" Why was Juliet upset about Romeo's name?
5. Who is Friar Laurence?
6. Why did Romeo kill himself?

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 3:

Drama: Žiaci boli rozdelení do skupín (ideálny počet bol 3-4 žiaci v jednej skupine). Ich úlohou bolo zhodnúť sa na jednej scénke ku ktorej napísali scenár na tému *Romeo and Juliet in the 21st Century*. Dôležité bolo, aby každý člen skupiny hral v záverečnom vystúpení konkrétnu rolu.

Žiaci v nasledujúcich 30 minútach písali scenár, rozdeľovali úlohy, diskutovali s učiteľom o správnosti výrazov použitých v konverzáciách. Učiteľ sa zameral aj na výslovnosť nových slov a fráz a upozornil žiakov na ich správne použitie. Keď bol scenár hotový, žiaci dolad'ovali detaily a vyberali vhodnú hudbu, ktorú pri záverečnom vystúpení použili. Jednotlivé scény neboli dlhé, ideálne 2-3 minúty.

Počas prezentácií si učiteľ zapisoval postrehy k jednotlivým scénkam z jazykového hľadiska.

Každá skupina postupne prezentovala pripravenú scénu. K dispozícii mali lavice, stoličky, tabuľu a počítač. Prostredníctvom dialógov rozvíjali nielen komunikačné zručnosti, ale aj estetické cítenie. Na záver učiteľ zhodnotil prácu žiakov na hodine a žiakov pochválil. (Príloha 1)

Prameň: vlastný návrh

3.5MUSIC

Názov hodiny:MUSIC

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, hudobná výchova, dejepis

Vek žiakov: cieľová skupina 11-12 rokov, úroveň A2

Čas: 45 min, 1 vyučovacia hodina

Cieľ hodiny: oboznámiť sa s rôznymi hudobnými nástrojmi, interkultúrny rozvoj, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a tak isto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer vyučovacej hodiny: rešpektovať individualitu a osobnosť druhého

Známa slovná zásoba: band, piano, trumpet, musical instrument, song

Nová slovná zásoba: keyboard, violin, glad, pride, funky, loud,whistle, gig

Pomôcky/materiály: pracovný list

Aktivity: žiaci sekundy pracovali na rôznych aktivitách. Obohatili si slovnú zásobu, formulovali otázky v prítomnom, predprítomnom a minulom čase. Téma vyučovacej hodiny Music zahŕňala nasledujúce aktivity:

Aktivita č. 1:

Classifying: Úlohou žiakov bolo doplniť slová súvisiace s hudbou do správnej tabuľky.

album band beautiful CD gig cool double bass drums fast flute funky guitar keyboard loud microphone piano quiet saxophone slow song symphony trumpet violin
---

Instruments	Adjectives	Other

Odpoveď:

Instruments	Adjectives	Other
Double bass	Beautiful	Album
Drums	Cool	Band
Flute	Fast	CD
Quitar	Funky	Gig
Keyboard	Loud	Microphone
Piano	Quiet	Song
Saxophone	Slow	Symphony
Trumpet		
Violin		

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 2:

Ordering paragraphs: Žiaci si vypočuli pieseň skupiny The Beatles – She Loves You a ich úlohou bolo vo dvojiciach usporiadať jednotlivé časti pesničky do správneho poradia. Po usporiadaní textu si žiaci pieseň zaspievali a učiteľ im vysvetlil novú slovnú zásobu.

<p>She says she loves you And you know that can't be bad Yes, she loves you And you know you should be glad</p> <p>You know it's up to you I think it's only fair Pride can hurt you too Apologize to her</p> <p>She said you hurt her so She almost lost her mind But now she says she knows You're not the hurting kind</p> <p>She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah yeah</p> <p>With a love like that You know you should be glad With a love like that You know you should, be glad Yeah yeah yeah Yeah yeah yeah yeah</p> <p>You think you've lost your love Well, I saw her yesterday It's you she's thinking of And she told me what to say</p> <p>She says she loves you And you know that can't be bad Yes, she loves you And you know you should be glad, ooh!</p> <p>She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah With a love like that You know you should be glad</p> <p>Because she loves you</p>	<p>Odpoved':</p> <p>She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah yeah</p> <p>You think you've lost your love Well, I saw her yesterday It's you she's thinking of And she told me what to say</p> <p>She says she loves you And you know that can't be bad Yes, she loves you And you know you should be glad</p> <p>She said you hurt her so She almost lost her mind But now she says she knows You're not the hurting kind</p> <p>She says she loves you And you know that can't be bad Yes, she loves you And you know you should be glad, ooh!</p> <p>She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah With a love like that You know you should be glad</p> <p>You know it's up to you I think it's only fair Pride can hurt you too Apologize to her</p> <p>Because she loves you And you know that can't be bad She loves you And you know you should be glad, ooh!</p> <p>She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah With a love like that</p>
--	---

And you know that can't be bad She loves you And you know you should be glad, ooh!	You know you should be glad
She loves you, yeah yeah yeah She loves you, yeah yeah yeah With a love like that You know you should be glad	With a love like that You know you should be glad With a love like that You know you should, be glad Yeah yeah yeah Yeah yeah yeah yeah

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 3:

Find someone who: Aktivita pomôže žiakom lepšie sa spoznať. Úlohou žiakov bolo nájsť spolužiaka, ktorý spĺňa určité kritériá. Učiteľ žiakom na začiatku aktivity rozdal pracovný list a vyzval ich, aby ho vyplnili. Žiaci si precvičili formulovanie základných otázok v prítomnom, predprítomnom a v minulom čase. Na konci aktivity učiteľ vyzval niektorých žiakov, aby predstavili svojich spolužiakov na základe informácií, ktoré o nich zistili.

Find someone who...	
1. _____	likes listening to music.
2. _____	has been to a rock concert.
3. _____	plays the guitar.
4. _____	wants to be a musician.
5. _____	falls asleep while listening to music.
6. _____	likes to sing.
7. _____	takes dance classes.
8. _____	loves watching musicals.
9. _____	can whistle.

Prameň: vlastný návrh

3.6 THE HUMAN BODY

Názov hodiny: Human Body

Oblasť vzdelávania: anglický jazyk, biológia

Vek žiakov: cieľová skupina 15-17 rokov, úroveň B1

Čas: 45 min, 1 vyučovacia hodina

Cieľ hodiny: oboznámiť sa časťami ľudského tela, rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, najmä eticko-sociálne kompetencie, všeobecné schopnosti spôsobilosti (sú potrebné na dosiahnutie úspechu a nevyhnutné pri riešení problémov i pri kreativite, samostatnosti a výkonnosti, pri práci s informáciami, premýšľaní a učení sa, zdôvodňovaní a hodnotení), a tak isto aj kompetencie súvisiace s reformou výchovy a vzdelávania (žiaci sú vedení k spolupráci, nie k súťaživosti, podporuje sa práca v skupinách, spája sa vzdelávanie s výchovou).

Zámer vyučovacej hodiny: rešpektovať individualitu a osobnosť druhého

Známa slovná zásoba: head, eyes, body, nose, stomach, hand, leg

Nová slovná zásoba: Adam's apple, abdomen, groin, bladder, razor blades, glands

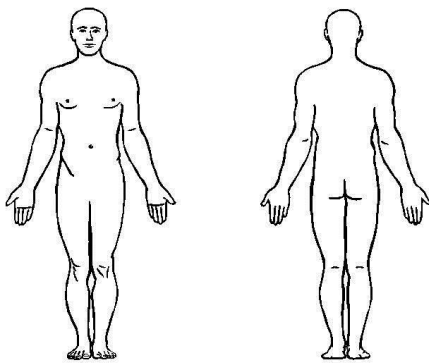
Pomôcky/materiály: pracovný list

Aktivita: žiaci sekundy pracovali na rôznych aktivitách. Obohatili si slovnú zásobu, precvičili si používanie modálneho slovesa should. Téma vyučovacej hodiny Human Body zahŕňala nasledujúce aktivity:

Aktivita č. 1:

Picture dictation: Úlohou žiakov bolo doplniť slová, ktoré učiteľ diktoval do obrázka. Najprv diktoval slová, ktoré žiaci poznali, neskôr pridal zložitejšie a úlohou žiakov bolo ich správne zakresliť.

head, ear, cheek, neck, Adam's apple, chest, abdomen, groin, thigh, knee, calf, leg, ankle, foot, toes, forehead, eyes, nose, mouth, chin, shoulder, arm, elbow, forearm, wrist, hand fingers

Prameň: (hik-friendsfamily.blogspot.sk/2014/12/human-body-diagram-kids.html, 2015)

Aktivita č. 2:

True-False Questions: Úlohou žiakov bolo odpovedať na nasledujúce otázky true/false.

1. Some scientists say the higher your I.Q., the more you dream.
2. You use 55 muscles to take one step.
3. A pair of human feet contains 1,000 sweat glands.
4. A full bladder is roughly the size of a soft ball.
5. The acid in your stomach is strong enough to dissolve razor blades.
6. It takes the food seven seconds to get from your mouth to your stomach.
7. Your teeth start to grow one week after you are born.
8. The largest cell in the human body is the female egg and the smallest is the male sperm.
9. The average woman is two inches shorter than the average man.
10. There are about 1 trillion bacteria on each of your feet.

Odpovede:

1. True
2. False - You use 200 muscles to take one step.
3. False - A pair of human feet contains 250,000 sweat glands.
4. True
5. True
6. True

7. False - Your teeth start growing six weeks before you are born.
8. True
9. False - The average woman is five inches shorter than the average man.
10. True

Prameň: vlastný návrh

Aktivita č. 3:

Role-play: At the Doctor's Office

Učiteľ vyzval žiakov, aby sa rozdelili do dvojíc. Ich úlohou bolo simulovať dialóg v ordinácii lekára. Na záver role-play prezentovali pred spolužiakmi. Použili nasledujúce frázy:

Doctor:

Have you got a European Health Insurance card?

What can I do for you?

What is the matter?

Tell me about your.....

Does your.....hurt?

It looks like you have got.....

You should.....

You should take some.....

Patient:

I have got a temperature/sore throat/headache/rash/diarrhoea/constipation.

I have got a pain in my chest/back.

I am asthmatic/diabetic/epileptic.

I am allergic to antibiotics.

I need a sick note.

Prameň: vlastný návrh

ZÁVER

V súčasnej dobe sa čoraz častejšie aplikuje prístup CLIL na hodinách anglického jazyka. Považuje sa za efektívnejší najmä tým, že žiak dostáva informácie cestou vlastnej empirie. Učiteľ spolu so žiakmi vytvára problémové otázky, ktoré podnecujú žiakov prepájať vedomosti z rôznych predmetov. Žiaci sa učia nové poznatky a zároveň cudzí jazyk. Prístup CLIL obohacuje a spestruje výučbu, pretože žiaci sa neučia vďaka jazyku, ale jazyk je prostriedkom k získavaniu nových informácií.

Úlohou a cieľom mojej OPS bolo poukázať na význam prepojenia cudzieho jazyka a ostatných predmetov v triedno-hodinovom systéme vyučovania anglického jazyka. Žiaci sa namiesto pasívneho prijímania teoretických poznatkov dostali do úlohy aktívnych činiteľov a rozvíjali kreativitu s dôrazom na kritické myslenie, vytvárali projekty, nacvičovali si scény, roleplay, pracovali samostatne, ale aj v skupinách.

Prístup CLIL pomáha pri budovaní sebavedomia žiakov, keďže mizne strach rozprávať a pozornosť sa sústreďuje na obsah. Žiaci sú motivovaní rozmýšľať a rozvíjajú aj informačno-komunikačné zručnosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dnešnej doby.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. ARNOLD, J. 2007. Imagine That! Cambridge : Cambridge University Press. 2007. ISBN 978-3-902504-84-6
2. COHEN, A. 1998. Strategies in Learning and Using a Second Language. London : Longman. 1998. ISBN 978-0582305885
3. CHOMSKY, N. 1965. Aspects of a Theory of a Syntax . Massachusetts : Cambridge. 1965. ISBN 65-19080
4. GONDOVÁ, D. 2013. Aktívne učenie sa žiakov v CLILe. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave. 2013. ISBN 978-80-8052-480-7
5. HARMER, J. 2003. The Practice of English Language Teaching. Essex : Longman. 2003. ISBN 0-582-40385-5
6. NOVÁKOVÁ, T. 2012. Nové trendy vo vyučovaní cudzieho jazyka v primárnej škole. Prešov : Vydavateľstvo PU v Prešove. 2012. ISBN 987-80-555-0664-7
7. RIVERS, W. 1983. Communicating Naturally in a Second Language. Teory and Practice in Language Teaching. London : Cambridge University Press. 1983. ISBN 978-0521274173
8. SITNÁ, D. 2009. Metody aktívniho vyučování. Praha: Portál. 2009. ISBN 978-80-7367-246-1
9. SOARS, J. 2012. New Headway Intermediate 4th Edition. Oxford: OUP. 2012. ISBN 978-0-19-477034-7
10. TUREK, I. 2014. Didaktika. Bratislava: Wolters Kluwer. 2014. ISBN 9788081680045
11. Ur, P. 1992. Five-Minute Activities. Cambridge : Cambridge University Press. 1992. ISBN 978-0-521-39781-0

Internetové zdroje

1. Time [online].languageguide.org, [cit. 16.2.2015]. Dostupné na www: <http://www.languageguide.org/english/telling-time/>
2. Time zones [online]. teqsnacks.com, [cit. 16.2.2015]. Dostupné na www: <http://teqsnacks.com/2012/08/02/outlook-2010-moving-between-time-zones/>
3. Wordsearch [online]. thekidzpage.com, [cit. 16.2.2015]. Dostupné na www: <http://www.thekidzpage.com/learninggames/searchword/printable/weather-wordsearch-f.html>
4. Human body [online]. aik-friendsnfamily.blogspot.sk, [cit. 16.2.2015]. Dostupné na www: <http://aik-friendsnfamily.blogspot.sk/2014/12/human-body-diagram-kids.html>

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Scenár – The Unforgiven

The original script of '*The Unforgiven* '

(Created by E.P.& P.Ě.)

Much of this story will have to remain suppositional, because a good deal of it is speculutive and significant parts of it are untrue. I did not witness. I was not there. But that's what imagination is for, isn't it?

Here I present you a real life love story based on the Shakespeare's most famous play, Romeo and Juliet.

Scene 1

Paris, 10 pm.

The floor squeaked as the dark figure crossed the familiar room.

Curtains, which had a color close to a dried blood, were closed except of one. A couple of old paintings were hanging on the gray dilapidated wall. A smell of coffee, smoke and red wine could not be ignored either. In the middle were situated 2 chairs beside a small hand-made table. Nothing quite changed except of a fact, the person sitting on one of the chairs was not the same. The name, body, age ... all identical, but the eyes, the expression, dark circles and maybe the gun on the table were the first hints this was not her anymore.

Despite all that, the woman moved to the table and spoke.

P: You know, we should really do a little makeover here, don't you think?

E: **her eyes didn't leave the table** Sure. *She said silently.*

P: Why did you open the window? You hate the noise coming from the street.

E: People change... *she whispered.*

P: Yep. YOU don't.

E: **silence**

P: ... you haven't painted anything a while.

E: I have not.

P: Missing an inspiration?

E: I don't need the inspiration. **still whispering**

P: And what do you need?

E: **slowly raised her eyes towards her spouse** When was the last time we looked at the stars?

P: **speaks after a small pause** I don't know honey. A long time ago probably.

E: Sometimes I forget they're still there.

P: What changed?

E: Perspective.

P: **stays silent**

E: The way we look.

P: ... correct me if I'm wrong, but this is not about stars anymore, is it?

E: Maybe. **whispers again**

P: What happened in London was not our fault.

E: And whose then, huh?

P: What should we have done then, tell me. Let them get us? Kill us possibly? We're currently the number one on everyone list. Nothing's safe. London was a mistake we didn't make. They did. So they paid the price.

E: This is who we are now?

P: We are still the same. What changed are the circumstances.

E: Is that your excuse?

P: ... excuse?!

E: Wait you know I didn't mean it like that, ...

P: Oh, really? And how did you mean it then? 'Cause to me it sounds like you're making me feel guilty for protecting you. You know as well as I do, there's no place in this world where we can hide anymore. But that doesn't change a fact I will always be by your side.

E: But they will find us. And when they will, they won't have mercy. People died, and ...

P: MY people died as well. Yours did too. What's the difference ?

E: I simply don't want to be like them.

P: We will never be like them... **she sat on the chair beside her wife** We will never become who we don't want to be, okay? We're in this together. No matter what they do.

E: I hate going against my family.

P: I hate going against mine.

E: Why can't things just be like they used to be?

P: You said it yourself, ... people change.

E: Family should love you no matter what changes.

P: They love you. That's why they don't want me around.

E: But we have nothing to do with their stupid fights...

P: There's a little too late for solving things that happened 50 years ago, don't you think?

E: Explain it to them. **she smiles a little** Damn, why can't they hate each other just how normal families do?

P: You mean like not aiming guns at each other at the Christmas table? Yeah, feel you there.

E: So, what's the plan? ....

/CUT/

Scene 2

Same place, 4 hours later

A couple is sitting against the wall with glasses of wine, writing...

E: Okay, what have you got so far?

P: **looks at her paper** Well we should definitely go see the Eiffel Tower.

E: **looks at her paper** And the dinner at that small cafe after.

P: Visit that beautiful book store behind the corner.

E: Throw few coins into the Seine.

P: Finish that expensive bottle of wine in the cabinet.

E: Listen to Frank Sinatra.

P: Try every cupcake in that bakery down the street.

E: Keep the paintings.

P: Donate money.

E: Donate property.

P: Donate our master pieces.

E. and .... hmmm, have you got anything else.

P: *smiles* yeah, ... yeah I think I do.

E: What is it?

P: *looks towards the window* Watch the stars.

E: *smiles* Watch the stars...

P: *raises her glass* As Shakespeare once said, to be or not to be, that is a question.
They clinked...

/CUT/

Scene 3

Following morning

The river was calm. The air was suddenly not cold anymore. The sun was rising, bringing life to the city. Everything was back where it was supposed to be.

But something wasn't right. Something was missing.

The music was still playing. The paintings in it's place. Glasses on the table.

But chairs, ... yes chairs weren't in it's place. Instead of being beside the window they were together in the middle of the room. Side by side placed under 2 hooks situated on the ceiling.

2 ropes hanging down.

THE END